

Fitxa per a presentació de bona pràctica

Nom del programa/experiència

Projecte de lluita contra la pobresa i el risc de l'exclusió social

Any que es va posar en marxa.

2015

Com va sorgir la iniciativa? Per part de qui? Per satisfer quines necessitats?

La iniciativa va sorgir de les conclusions de l'estudi sobre l'impacte de la crisi econòmica en la salut mental de les persones, realitzat per l'OSAMCAT.

La justificació del projecte ve determinada pels efectes que la crisi econòmica està provocant en la salut mental de les persones. Aquests efectes es poden resumir en els següents punts:

1. Respon a les necessitats de la població afectada per la crisi econòmica en termes de malestar psíquic i social.
2. La situació de greu crisi econòmica comporta sovint l'aparició o agreujament de les desigualtats socials i aquestes tenen una considerable incidència en la salut (Wilkinson i Pickett, 2009) essent els comportaments suïcides una de les expressions més dramàtiques.
3. L'ansietat, la tristesa, la depressió, l'insomni o els problemes d'inhibició, configuren un espectre psicopatològic que manté relació amb la pobresa

Per part de l'Observatori de Salut Mental de Catalunya (OSAMCAT)/Parc Taulí es va presentar el projecte a l'Obra Social "La Caixa", per tal de demanar part del finançament.

Hi participen l'OSAMCAT/Parc Taulí, el Consell Comarcal del Baix Llobregat i Equip Clínic Cipais.

Descripció general del programa. Objectius i funcions

El programa consta de la realització de les tres columnes:

- Formació dels professionals de serveis socials bàsics
- Realització dels grups de dinamització social (composats per persones en situació d'atur de llarga durada).
- Realització d'una Plataforma Digital, amb el suport del Departament de Matemàtica Aplicada de la Universitat de Barcelona (professor Sergio Escalera).

La població diana són les persones en edat laboral que estan en situació de recerca de feina i/o desenvolupant activitats laborals en precari que són insuficients per donar cobertura a les necessitats econòmiques més bàsiques. Ens referim a persones a les quals la nova realitat de la crisi econòmica els ha generat una sèrie d'alteracions en els diferents àmbits de la seva vida - no només el laboral, sinó el familiar, estil de vida, relacions, autoestima i confiança, etc.- i per aquest motiu s'han adreçat als serveis socials i de salut a demanar suport material i emocional.

Els sectors de població en els quals es portarà a terme el projecte són: Sabadell, el districte de l'Eixample de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, El Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Olesa de Montserrat i Sant Esteve de Sesrovires.

Objectius:

- Prevenir i/o evitar l'exclusió social de les persones participants.
- Millorar les seves condicions psicosocials i de salut.
- Potenciar les seves competències i iniciatives en els àmbits econòmic, social i familiar, amb els conseqüents efectes preventius que això tindrà en la salut integral (bio-psico-social) d'aquesta població.
- Reduir la simptomatologia física i psíquica, i el nivell de medicació.
- Millorar les relacions familiars i socials.
- Promoure la presa de decisions útils.
- Ampliar la participació en activitats (laborals, formatives, esportives, de lleure i culturals).
- Ampliar la xarxa relacional i la participació en entitats i activitats socials, de voluntariat i d'ajuda mútua.

Evolució del programa al llarg del temps: raons dels canvis introduïts.

El projecte parteix de la següent hipòtesi: "Si ajudem a elaborar el dol per les pèrdues que està suposant la situació d'atur laboral i podem capacitar les persones per activar-se en la recerca d'alternatives útils per a ells i per a la comunitat, millorarem la situació sociosanitària de les persones, així com la solidaritat, la cohesió social i la capacitat de resposta de la comunitat envers les necessitats quotidianes actuals".

Recursos: humans, financers, materials, tecnològics.

El projecte ha estat elegit i finançat per l'Obra Social de La Caixa, que aporta un percentatge mentre que la resta corra a càrrec de la Fundació Parc Taulí.

El Programa respon a:

- 1- El col·lapse en els professionals que han de fer suport emocional i acompanyament en situacions molt dures per a les persones que les estan patint. L'abordatge individual/familiar esdevé insuficient i cal un complement des de les vessants grupal i comunitària.
- 2- Manca de recursos econòmics i materials suficients des de l'Administració per cobrir la totalitat de les necessitats bàsiques d'aquestes famílies.
- 3- Solidaritat d'entitats del barri o municipi que volen ajudar a qui està en dificultats i que s'ofereixen per promoure ajuda mútua i millorar la cohesió social.

Resultats: valoració global qualitativa; indicadors; avaluacions.

- Es persegueix ajudar a redefinir (si s'escau) les estratègies d'intervenció en SSB i CSMA, per tal d'adequar les polítiques de protecció social.
- Elaborar recomanacions adreçades als professionals per optimitzar els recursos assistencials disponibles a l'actualitat.
- Compartir estratègies que aquestes persones posen en marxa per tal d'enfrontar-se a una situació que apareix de manera brusca i que afecta a les seves vides.
- Profunditzar en les actituds i motivacions d'aquestes persones enfront la situació que viuen.

Elements clau d'èxit. Aprenentatges

- Millorar els nivells de salut mental de la població afectada mitjançant la recuperació de lligams socials i xarxes de suport social.
- A l'hora, això tindrà un impacte en la disminució de la despesa farmacèutica i en la freqüentació de serveis de salut i de serveis socials bàsics i especialitzats.
- Crear una plataforma digital, com espai per compartir entre les persones que han participat dels grups de dinamització social.

Perspectives de futur

Està previst dur a terme tot un conjunt d'activitats de difusió del projecte per tal d'aconseguir la sensibilització de la població vers els problemes i el patiment de les persones en situació d'atur perllongat.

També està previst el disseny i l'elaboració d'una plataforma digital, com a espai per compartir entre totes les persones que han participat dels grups de dinamització social.